

Beskaffnings-Normer, nye særegne Foranstaltninger, for at formindste Nydelsen af Brændeviin. Productionen af Brændeviin er ganske vist meget stor heri Landet, og det er til stor Fordeel for Statskassen; men efter det Kjendskab, jeg i en Række af Aar har havt til Forholdene i Provindserne, kan jeg paa det Stærkeste bevidne, at Drifkældighed i høi Grad er aftagen heri Landet; den er Intet i Sammenligning med hvad den har været for 30 Aar tilbage, og jeg kan derfor ikke indsee, hvad den her foreslaaede nye Beskatning skal betyde.

Paa dette Stadium af Sagen skal jeg indfrænke mig til disse spredte Bemærkninger.

D. Müller: Om den foreliggende Sag i sin Almindelighed skal jeg ikke udtale mig, men kun tillade mig nogle enkelte Bemærkninger med Hensyn til det, der her er kommet frem. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Oppermand) har fremsat nogle almindelige Bemærkninger om Betydningen af den store Petition eller Opfordring til en Adresse, som er underskrevet af en heel Deel af vore Medborgere; jeg skal ikke indlade mig paa at omtale de forskjellige Grunde, i hvis Følge jeg ikke kan tillægge den nogen egentlig Betydning, men kun anføre, hvad jeg troer ligger os nærmest, nemlig at den aldeles ikke er indgivet her til Forsamlingen, men indleveret til Ministeriet, saa Dage forinden Rigsdagens Sammentræden, altsaa paa en Tid, da det var Ministeriet aldeles umuligt at tage Hensyn dertil. Naar det ærede Medlem iøvrigt har udtalt, at den var udgaaet fra de Næringsdrivende, kan jeg ikke skjønne Andet, end at den er udgaaet fra Haandværkerne, idetmindste kan jeg af Indholdet ikke slutte Andet, end at Underkriverne kun udtale sig mod Udkastet, saavidt Haandværksdriften angaaer.

I Anledning af hvad den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 2den Valgkreds (Bregendahl) har ytret, troer jeg ikke, at Tiden endnu er kommen til at gaae ind paa Lovudkastets Enkeltheder; men det ærede Medlem har dog berørt et Hovedpunct, og det er Spørgsmaalet om Duelighedsprøverne.

Han har i Almindelighed erklæret sig for, at Duelighedsprøver affattes — det er efter min Overbeviisning Hovedpunctet i den hele Sag — men han søiede dog til, hvis jeg forstod ham rigtigt, at man dog skulde bibeholde Duelighedsprøver for Enhver, der i en yngre Alder vil vinde Borgerkab. Det er i Lovudkastet forudsat, at man med 25 Aars Alderen kan vinde Borgerkab; hans Mening maa altsaa være, at naar Bedkommende i en ældre Alder løser Borgerkab, kan han derved frigjøre sig for at aflægge en Duelighedsprøve. Hvis dette er den ærede Talers Mening, maa jeg tilstaae, at jeg hverken i vor egen eller de fremmede Lovgivninger har seet en Bestemmelse af den Art.

Det samme ærede Medlem savner Bestemmelser om Forholdet mellem Mestere og Medhjælpere eller Svende, hvad man nu vil kalde dem; thi om man faaer nok saamegen Næringsfrihed, er det klart, at den Klasse Arbejdere, der nu kaldes „Svende“, ikke vil ophøre. Jeg vil imidlertid ikke ansee det for heldigt, om denne Lov indeholdt Bestemmelser desangaaende. Efter Udkastet skulde Laugene jo endnu vedblive i nogle Aar; men de Bestemmelser, vi nu have med Hensyn til Forholdet mellem Mestere og Svende, findes saa godt som ene i Lovbestemmelserne om Laugene, saa at det vilde være høist uheldigt, om man i en Overgangsperiode, naar det tvungne Laugvæsen dog snart skal ophøre, vilde reformere disse Bestemmelser. Den rette Tid vil først da være kommen, naar Loven er traadt i Kraft, saa at nye Bestemmelser kunne indtræde samtidigt med, at selve Næringsloven fuldstændigt træder i Kraft.

Naar den samme ærede Taler dernæst har fremsat nogle Bemærkninger om Forholdet mellem Detaillister og Grossister i Kjøbstæderne, saa troer jeg, at han har misforstaaet Lovudkastet. Meningen er ikke, at den Handel, der nu benævnes Kjøbmandshandel, skal indfrænktes eller ophøre, men at man ved Siden af den mere omfattende Handel ogsaa kan erhverve Ret til at drive Detailhandel.

Hvad angaaer den ærede Talers sidste Bemærkninger om en Stat paa Udfæntning af